

4 Σεπτεμβρίου 2023

Αυτισμός: Επτά συμπεριφορές που αποκαλύπτουν ότι μπορεί να έχουμε τη διαταραχή

[Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Υγεία και ιατρικά θέματα](#)

PHOTO: SHUTTERSTOCK

Δύο ακαδημαϊκοί εντοπίζουν στον πασίγνωστο ντετέκτιβ Ηρακλή Πουαρό επτά συμπεριφορικά μοτίβα που αποκαλύπτουν διαταραχές του φάσματος του αυτισμού

PHOTO: SHUTTERSTOCK

Ο όρος «headcanon» περιγράφει μια συγκεκριμένη πεποίθηση που αποκτούν οι φανς για τους χαρακτήρες μιας τηλεοπτικής σειράς, ταινίας, βιβλίου, κόμικς ή άλλους μυθοπλαστικού έργου, χωρίς όμως να επιβεβαιώνεται από τον δημιουργό. «Είναι μια κρίση υποκειμενική που μπορεί να οδηγήσει σε συγκρούσεις» σημειώνουν σε άρθρο τους στο Conversation η Rebecca Ellis, Αναπληρώτρια ερευνήτρια Δημόσιας Υγείας στο Πανεπιστήμιο του Σούνσι, και η Jamie Bernthal-Hooper, Ανώτερη επιστημονική συνεργάτις Αγγλικής Γλώσσας και Δημιουργικής Γραφής στο Πανεπιστήμιο του Σάφολκ, στο οποίο διερωτώνται εάν ο Ηρακλής Πουαρό, ο περιβόητος Βέλγος ντετέκτιβ που εμπνεύστηκε η Αγκάθα Κρίστι, είναι αυτιστικός.

Ειδικά για την περίπτωση του αυτισμού, οι δύο ερευνήτριες σημειώνουν ότι ο χαρακτηρισμός ενός φανταστικού ήρωα ως νευροαποκλίνοντα, ως ατόμου δηλαδή με τρόπο σκέψης και εγκεφαλικές λειτουργίες που απέχουν σημαντικά από εκείνες της πλειοψηφίας, ενέχει κινδύνους υπεραπλούστευσης της πολυπλοκότητας της συγκεκριμένης νευροαναπτυξιακής διαταρχής. Εντούτοις, αναφέρουν, διάφορα χαρακτηριστικά του λογοτεχνικού ντεντέκτιβ μπορούν να τον τοποθετήσουν στο φάσμα του αυτισμού ενώ πολλοί ακόμα πρωταγωνιστές της αστυνομικής μυθοπλασίας -όπως ο ντεντέκτιβ Monk- παρουσιάζουν «εκκεντρικές» συμπεριφορές και σκέψεις που μαρτυρούν τη νευροδιαφορετικότητά τους.

Αυτά είναι τα επτά στοιχεία που αποκαλύπτουν ότι ο Πουαρό μάλλον ήταν

αυτιστικός:

1. Κοινωνικός αποκλεισμός

Ο κοινωνικός αποκλεισμός περιγράφει τα εμπόδια στην κοινωνική συμμετοχή, όταν για διάφορους λόγους ένα άτομο ή ομάδα είναι αντιμέτωπα με δυσκολίες είτε διακρίσεις σε ορισμένους τομείς της καθημερινής ζωής. Ο περίγυρος του Πουαρό τον θεωρεί μονίμως «διαφορετικό», τότε αποδίδοντας τη διαφορετικότητα στη βέλγικη καταγωγή του και άλλοτε στην «παράξενη» συμπεριφορά του. Στην ιστορία του «Σιωπηλού Μάρτυρα» (Dumb Witness, 1937) περιγράφεται ακόμα και ως «εξωτικός με την καλή έννοια».

2. Scripting

Το scripting είναι ένα εργαλείο που μετέρχονται τα αυτιστικά άτομα και μοιάζει με την ηχολαλία. Περιλαμβάνει τη δημιουργία ενός «σεναρίου», μια προετοιμασία σχετικά με το τί θα πουν, όπως δηλαδή έκανε και ο Πουαρό που ετοίμαζε υποθετικά σενάρια συνομιλιών πριν τις κάνει, σχεδιάζοντας τι θα πει και πώς θα συμπεριφερθεί.

3. Καμουφλάρισμα

Ένα ακόμα χαρακτηριστικό κάποιων ατόμων στο αυτιστικό φάσμα είναι η προσπάθεια απόκρυψης (καμουφλάζ) συμπεριφορών και προσωπικών τους στοιχείων ώστε να μπορέσουν να ενταχθούν ευκολότερα. Σύμφωνα με τις δύο ερευνήτριες, η τεχνική της απόκρυψης αναδεικνύεται στην ιστορία «Το πάρτι» (Hallowe'en Party), όπου ο ντεντέκτιβ φαίνεται να εκμεταλλεύεται τη μοναδικότητά του, γνωρίζοντας πώς θα τον αντιμετωπίσουν οι άλλοι, προσαρμόζοντας έτσι τη συμπεριφορά του.

4. Ψυχολογία

Ο Πουαρό ενδιαφέρεται για την ψυχολογία, ένα πεδίο που απασχολεί ιδιαίτερα τα αυτιστικά άτομα λόγω της επιθυμίας τους να κατανοήσουν εις βάθος τους ανθρώπους. Μαρτυρά ότι ο εγκέφαλος και ο τρόπος σκέψης του λειτουργούν διαφορετικά από τους γύρω του, ενώ αναμφισβήτητα εκτιμά στενό φίλο και συνεργάτη του Χάστινγκς για τις «νευροτυπικές» του γνώσεις, λέγοντάς του: «Σε σένα, Χάστινγκς, βρίσκω βρίσκω ότι αποτυπώνεται σχεδόν τέλεια το φυσιολογικό μυαλό».

5. Αλληλεπίδραση

Ο Πουαρό παρουσιάζει μοναδικά μοτίβα αλληλεπίδρασης, τα οποία δεν γίνονται

πάντα κατανοητά από τους άλλους χαρακτήρες ή θεωρούνται παράξενα. Αυτό, σχολιάζουν οι ερευνήτριες, αποκαλύπτει και τις διαφορές στην επικοινωνία αλλά και τις παρεξηγήσεις που μπορεί να δημιουργήσει μεταξύ νευροτυπικών και νευροδιαφοροποιημένων ατόμων.

Ο διάσημος ντεντέκτιβ δεν επηρεάζεται από κοινωνικές νόρμες και ήθη παρά προσεγγίζει κάθε άτομο με βάση τον χαρακτήρα του και ανεξάρτητα από την ηλικία, το βιολογικό ή κοινωνικό φύλο και την κοινωνικοοικονομική του κατάσταση. Η Αγκάθα Κρίστι «έπαιζε» συχνά με τις προκαταλήψεις του αναγνωστικού της κοινού, υποχρεώνοντας τον ήρωά της να δει πέρα από αυτές. Επί παραδείγματι, στον «Θανάσιμο Κίνδυνο» (Peril at End House, 1932), ο Χάστινγκς θεωρεί ότι ένας προσηνής ναύαρχος πρέπει να είναι υπεράνω υποψίας, ωστόσο ο Πουαρό αντιτείνει ότι «αναμφίβολα έχει φοιτήσει σε αυτό που εσείς θεωρείτε σωστό σχολείο. Ευτυχώς, ως ξένος, είμαι απαλλαγμένος από τέτοιες προκαταλήψεις και μπορώ να συνεχίζω την έρευνά μου χωρίς ανεμπόδιστα».

6. Ρουτίνα

Ο Πουαρό ακολουθεί μια τελετουργία τρόπον τινά για την επίλυση των μυστηρίων, η οποία χαρακτηρίζεται από τάξη και μεθοδικότητα. Του αρέσει να διατηρεί μια ρουτίνα, όπως με τα γεύματά του, για τα οποία είναι πολύ συγκεκριμένος: «Για πρωινό, τρώω μόνο τοστ που είναι κομμένο σε μικρά τετράγωνα». Τα άτομα στο φάσμα του αυτισμού νιώθουν συχνά ασφάλεια στην εξοικείωση και στην κατανάλωση των ίδιων ή ασφαλών τροφών.

7. Αισθητηριακή ρύθμιση

Το Κεντρικό Νευρικό Σύστημα ρυθμίζει και προσαρμόζει τα αισθητηριακά ερεθίσματα του περιβάλλοντος ώστε τα άτομα να προσαρμόζουν κατάλληλα τη συμπεριφορά τους σε έναν χώρο. Αυτή είναι η αισθητηριακή ρύθμιση. Τα στενά λουστρινένια παπούτσια που φοράει στο Πάρτυ έχουν ακριβώς αυτή τη λειτουργία: δημιουργούν ένα γνώριμο αισθητηριακό περιβάλλον που του επιτρέπουν να σκέφτεται σωστά και εκτιμά τον χρόνο που περνάει μόνος του για να επεξεργαστεί όλες τις πληροφορίες που έλαβε. Επιπλέον, του αρέσει να διατηρεί το άμεσο περιβάλλον του, συμπεριλαμβανομένου του φίλου του Χάστινγκς, καθαρό και τακτοποιημένο. Πρόκειται για χαρακτηριστικές συμπεριφορές των αυτιστικών ατόμων.

Πηγή: ygeiamou.gr